סיפורה של דירה

כדי **לעמוד** על טיבם של כמה מן הנושאים הנחקרים עתה על־ידי אויביו של לוינסון, אפשר להביא את סיפורה של דירת־סטודיו בניו־יורק.

כאשר חזר לוינסון בפעם השנייה לתפקידו כיו"ר אמפל בניו־יורק, נשארה מישפחתו ברמת־גן. אחרי כמה שבועות בבית־מלון, שבו הצטברו החשבונות, החליט לעבור לדירה פרטית שבה יוכל לחיות ולטלפן כאוות־נפשו בשקט.

הדירה שאליה עבר היא דירה קטנה, בת חדר אחד ושירותים, („דירת־סטודיו" בעגה האמריקאית). היא שכנה בבניין ירוד מאוד, הגלריה, ברחוב מס' 57 מיזרח, בית מס' 117 — אחד הבניינים המהודרים במנהאטן. זוהי השכונה היוקרתית ביותר בעיר, לא הרחק מהשדרה החמישית וממלון פלאזה.

דירה זו אפופה מיסתורין. זמן קצר לפני שלוינסון נכנס אליה כדייר, היא נרכשה על־ידי חברה הרשומה בוואדוץ, בשם לזם. אין צורך בחוש בלשי כדי לדעת כי זוהי המילה „מזל", בסדר־אותיות הפוך.

חברה הרשומה בוואדוץ, בירת ליכטנשטיין, מוגנת מפני גילוי בעלים. זוהי הסיבה לרישומה בעיר זו, שבה אין כל אפשרות לוודא את הבעלות על חברות. מיופה־הכוח של חברה זו היה, לפי המיסמכים, לורנס לפקוביץ, במישרד אמפל.

הדירה נרכשה או בסכום של 160 אלף דולר, לפי חישובי המיסים והארנונות של העיר.

כעבור שנה וחצי החליטה החברה הוואדוצית למכור את הדירה, בשמה הופיע, למרבה הפלא, איש־עסקים ירושלמי מסויים, שנשא יפוי־כוח מטעם החברה. אותו איש־עסקים שייך למישפחה הקשורה בעקיפין בעיסקי אמפל.

קונה הדירה היה לורנץ וויינברג, בעל חברת־ביטוח בבוורלי־הילס בקליפורניה, שהוא חבר־ההנהלה של אמפל, ולאחר מכן הפך גם חבר־ההנהלה של חברת יו־אס־איי, החברה הפרטית שקמה, ושנשיאה הוא יעקב לוינסון.

הוא קנה את הדירה, שוב לפי חישובי המיסים והארנונה, בסכום של 275 אלף דולר — כך שהחברה הוואדוצית הרוויחה תוך שנה וחצי 115 אלף דולר. האיש שטיפל בהעברות הוא עורך־הדין לורנס לפקוביץ, האיש שכיהן גם כיועץ המישפטי של אמפל. הפעם ייצג את החברה הוואדוצית עורך־דין בשם רוגלר טאובר, ממישרד עורכי־הדין שאחד מכוכביה היא ריטה האוזר, שגם היא עוסקת בחברת אמפל.

לוינסון נשאר לגור בדירה, הפעם כדייר של הקונה החדש.

■ ■ ■

גם לעובדות אלה יכולות להיות שתי גירסות.

הגירסה הראשונה היא שזהו צירוף מיקרים בלבד. זה יכול להיראות כך: לוינסון היה זקוק לדירה, ומכר (יהודי או ישראלי), שהחזיק בדירה באמצעות חברה ואדוזית, השכיר לו דירה זו. כאשר רצה אותו מכר לממש את השקעתו ולמכור אותה, היה לוינסון מעוניין להמשיך ולגור בה, ולכן מצא קונה שני, מקרב ידידיו, שאיפשר לו זאת.

ליריביו של לוינסון יש גירסה אחרת, הטוענת כי צירוף זה של מיקרים אינו סביר.

but only in connection with the purchase by LASAM TRUST Reg., Vaduz of a condominium apartment at Galleria, 117 East 57th Street, New York, New York

This appointment is made pursuant to paragraph 27 of the General Power of Attorney, dated March 12, 1979 executed by LASAM TRUST Reg., Vaduz, a copy of which is attached hereto.

מיופה־הכוח הישראלי

זהו החלק ה־תחתון של יפוי־הכוח הכולל. החלק התחתון הזה של יפוי הכוח ניתן לאיש־עסקים ירושלמי (שמו של איש־העסקים הזה מופיע בחלק העליון של יפוי הכוח הכולל, שאיננו מצולם כאן), לייצג את חברת הנאמנות הוואדוצית לזם.

KARP, Weber	Lasam, Trust Reg Vaduz	May 11	481	87	1041

חברה ואדוצית

במיסמך של עיריית ניו־יורק המביא בפרוטרוט את שמותיהם של הדיירים הרבים הגרים בבניין ששמו גאלרי, מופיע אדם אחד ששמו וורנר קארפ. האדם הזה מתואר כבעל המשכנתה על הדירה. הדירה היתה בבעלות חברת לזם והיא הושכרה ללוינסון.

THIS INDENTURE, made the 19th day of October, nineteen hundred and Eighty One

BETWEEN Lasam Trust, Reg. Vaduz c/o Lawrence Lafkowitz, as attorney in fact, 10 Rockefeller Plaza, New York, New York 10020

party of the first part, and Lawrence Weinberg, residing at 9595 Wilshire Boulevard Beverly Hills, CA 90212

party of the second part,

WITNESSETH, that the party of the first part, in consideration of Ten Dollars and other valuable consideration paid by the party of the second part, does hereby grant and release unto the party of the second part, the heirs or successors and assigns of the party of the second part forever,

ALL those premises described in Schedule A annexed hereto and made a part hereof. Known as apt 24G 115-117 E 57 STREET

מכירה

שטר־המכר של הדירה של לזם. שטר מכר זה ניתן למכרו הטוב של לוינסון, מנהל באמפל וביו־אס־אי, לורנס ויינברג, שהסכים לקנות את הדירה במחיר גבוה מאוד ולהשכירה ללוינסון. ויינברג, בעל סוכנות ביטוח בחוף־המערבי שילם עבור הדירה 275 אלף דולר, ב־115 אלף דולר יותר מהמחיר המקורי.

תנועת־העבודה, כמו לוי שקולניק (אשכול) ומרדכי נמירובסקי (נמיר). הבעלות עליה היתה בידי בנק הפועלים.

בסוף 1979 מכר בנק הפועלים 86.4% ממניות־ההצבעה ו־50.97% מהמניות המזכות בחלוקת רווחים לבנק לתעשיה, שהוא בבעלות אמפל. התמורה היתה 528,147 דולר.

באותה שנה נתנה חברת ניר הלוואות למיגזר החקלאי בסך 34 מיליון דולר, בהצמדה מלאה ובריבית מינימלית. בהנחה שריבית זו היתה רק בשיעור 2%, זהו רווח של 680 אלף דולר בשנה — יותר ממחיר הקניה של כמחצית מניותיה לאמפל.

עברי שנתיים, ובספטמבר 1982 לקחה „אמפל" רק נכס קטן אחד מנכסי „ניר", בניין מישרדי בן שתי קומות, ומכרה אותו ב־884 אלף דולר — הסכום העולה אף הוא לבדו על מחיר המניות.

לפי הגירסה הראשונה, זוהי מתנה פשוטו כמשמעו. העבירו נכס חשוב, שהיה שייך לציבור העובדים בארץ, ולמעשה לכל חברי ההסתדרות לידי חברה שרוב בעלי מניות־ההנאה שלה הם תושבי ארצות־הברית. זוהי מתנה של מיליוני דולארים, שאת ערכה המדוייק קשה לקבוע.

לפי הגירסה הנגדית, אחרי עליית הליכוד לשילטון, איבדה חברת ניר את תמקידה, מכיוון שהליכוד סגר את בירזי האשראי המכוון לחקלאות. כדי לחסוך בהוצאות ובמגננון החליט לוינסון לאחד את ניר עם הבנק לתעשיה של אמפל, וכמקובל בעיסקות בין חברה וחברת־בת נרשמה ההעברה במחירי־הספרים (כלומר, לפי הערך ההיסטורי של הנכס הרשום בספרים, בלי כל קשר לערכים אקטואליים).

„דוח ארליך" מעיר על כך שגם אילו היה זה נכון, יש כאן העברה חד־סיטרית של רכוש ורווחים מ„בנק־הפועלים" ל„אמפל".

שכר־דירה אמריקאי

בין **המתנות** הרבות שנתן בנק הפועלים הישראלי לחברת אמפל האמריקאית יש עיסקות אופייניות הנוגעות לשכר־דירה.

לפי תשקיף־ההנפקה של אמפל לבורסה האמריקאית, „מישרדי ההנהלה של אמפל בעיר ניו־יורק ממוקמים על שטח־מישרדים של 10,710 רגל רבועים (כאלף מטרים רבועים) ברוקפלר פלאזה מס' 10, בשכירות־מישנה מבנק הפועלים בע"מ, תמורת שכר־דירה שנתי של 55,998 דולר." כעבור כמה שוורת נאמר באותו תשקיף: „שכר־הדירה המשתלם לבנק הפועלים בע"מ הוא קטן מזה שבנק הפועלים משלם לבעל־הבית עבור אותם המישרדים."

אותה עיסקה עצמה נעשתה בשיקאגו. אלא שבעוד שבניו־יורק „בנק־הפועלים" שכר מישרדים במחיר גבוה יחסית אותם במחיר נמוך ל„אמפל", הרי בשיקאגו קרה ההיפך: „אמפל" שכרה במחיר נמוך, והשכירה ל„בנק הפועלים" במחיר גבוה.

סיפור־המעשה הוא כזה: בשדרות מישיגאן 174, רחוב־היוקרה של החציר, שכר אמפל מישרדים בשטח כולל של 13,677 רגל רבועים (כ־1300 מטרים רבועים), בשכר־דירה שנתי של 90,592 דולארים.

3. DATE OF TRANSACTION (Instr. 3)	4. AMOUNT OF SECURITIES ACQUIRED (Instr. 10)	5. AMOUNT OF SECURITIES DISPOSED OF (Instr. 10)	6. CHARACTER OF TRANSACTION REPORTED (Instr. 12)	7. PURCHASE OR SALE PRICE PER SHARE OR OTHER UNIT (Instr. 12)	8. AMOUNT OWNED AT END OF MONTH (Instr. 10)
Previously Reported					200 Shares
Dec. 17 1982	2,800 Shares	0	ongoing public offering	1.00 per share	3,000 Shares

בזול וביוקר

ב־17 בדצמבר 1982 עוד רכש הילל פלד, חשב אמפל, 1000 מניות במחיר דולר המניה (למעלה, בטופס הדיווח הרשמי לאס־אי־סי, הוועדה האמריקאית לניירות־ערך). כעבור 14 יום, ב־31 בדצמבר (התאריך נכתב בארצות־הברית, כך שהחודש קודם ליום: 12/31) רכש בנק הפועלים מאתיים עשרים אלף מניות במחיר 4 דולר המניה (למטה).

3. DATE OF TRANSACTION (Instr. 3)	4. AMOUNT OF SECURITIES ACQUIRED (Instr. 10)	5. AMOUNT OF SECURITIES DISPOSED OF (Instr. 10)	6. CHARACTER OF TRANSACTION REPORTED (Instr. 12)	7. PURCHASE OR SALE PRICE PER SHARE OR OTHER UNIT (Instr. 12)	8. AMOUNT OWNED AT END OF MONTH (Instr. 10)
12/31/82	220,000		Private Purchase	$4.00	1,988,376